

Harm Kuper schrijft genealogie over Smeerlinger geslacht Halmingh

Op zoek naar het eigen vlees en bloed

Waren er nu wel of niet die twee puntjes? Was Kuper ooit Küper geweest? Met die vragen begon Harm Kuper zeven jaar geleden aan zijn zoektocht naar het verleden van zijn familie. Een zoektocht die resulteerde in het lijvige werk 'Genealogie van het geslacht Kuper van Veele, een boerenfamilie uit Westerwolde'. Op enkele kilometers van Veele ligt de buurtschap Smeerling. Daar woonden ook boeren, luisterend naar de naam Halmingh. Kupers oma behoorde tot dat geslacht en dus volgde opnieuw spuurwerk en dus is er nu opnieuw een boek gereed. Bijna vijfhonderd pagina's telt het werk en dat aantal maakt de fascinatie van Kuper voor zijn eigen vlees en bloed duidelijk.

▲ Harm Kuper zoekt bij het Theehuys in Smeerling naar sporen uit zijn verleden.

Foto: Harry Tielman

Het theehuis in Smeerling. Velen rusten er uit van een wandel- of fietstocht en genieten van het mooie en monumentale pand. De 51-jarige Kuper, nu woonachtig in Exloo, geniet ook maar op een heel andere wijze. Het theehuis heette in het verleden namelijk De Halmingh. Daar was het, dat de telgen van het geslacht lief en leed deelden en werkten en rustten. „Mijn oma was Geertruida Halmingh. Ze was getrouwd met Harm Kuper. Na mijn onderzoek naar de familie Kuper besloot ik me met de Halminghs bezig te gaan

houden. Die tak sprak me het meeste aan. En dat eerste onderzoek was me ontzettend goed bevallen, en dan wil je meer.” Aldus Kuper over het begin van zijn monnikenwerk”.

Door Marcel Looden

Er waren anderen, die zich al over de eerste Halminghs hadden gebogen. Mensen van de genealogische vereniging in Westerwolde hadden telgen aangetroffen in de veertiende eeuw. Boelo was de naam van de eerste, hij was boer zoals zijn allen die na hem kwamen. Kuper wist het

fundament dus gelegd en kon verder. En zo wierp hij zich op dat merkwaardige buurtschap waar zes grote boerderijen stonden, allen genoemd naar de bezitters. „De Hiddinghs en Halminghs waren de bekendste en rijkste families. Arbeidershuisjes stonden er niet in de buurt, het personeel kwam uit nabijgelegen dorpen.”

Kuper zocht in gemeente- en andere archieven, praatte met mensen, zocht foto's. Hij vond dat in de zeventiende eeuw de familie uitstierf maar werd gered door ene Nannings. „Die trouwde met een dochter van de laatste Halmingh en nam de naam van zijn vrouw aan. Zo is het geslacht

verder gegaan.” Het kan worden gelezen in het boek. Halmingh na Halmingh glijdt aan het oog voorbij maar er is geen sprake van een droge opsomming van namen en geboorte- en sterfdata. Kuper heeft de verhalen op weten te rakelen. De verhalen die aan genealogische werken dat kenmerkende streekromankarakter geven.

Daar is het verhaal van Migchel Halmingh die in de tweede helft van de vorige eeuw een nieuwe boerderij in Smeerling neerzette. Zijn broer woonde namelijk de stamboerderij. Migchel trouwde met de zestien jaar jongere dienstmeid Roelfien Wubs, hij moest met haar trouwen beter gezegd. Na de huwelijksinzegening maakte de bruidegom duidelijk zijn vrouw een 'smok' te willen geven. „Dou 't mor in mien nekke”, antwoordde Roelfien. Een hartelijk begin van de huwelijks staat.

Liefde

Opa Kuper vond uiteindelijk zijn liefde bij Geertruida Halmingh en zo kwam Harm Kuper waar hij naar toe wilde. Die Geertruida woonde trouwens in Nieuwe Pekela want daar waren enkele Halminghs naar toe verhuisd. Albert was de laatste der Mohikanen. Hij verkocht de boerderij in 1982 aan Natuurmonumenten. En nu wordt er thee gedronken.

Twee jaar en tien maanden is heeft hij aan het boek gewerkt. Op 10 maart wordt het eerste exemplaar gepresenteerd, in het Theehuis uiteraard. Dan kan Kuper zich richten op het volgende karwei. „Mijn vrouw heet Tibben en ik wil nu die familie onderzoeken. Ze komt uit Reest, een heel ander gebied dus. Ik verheug me er erg op.”

Harm Kuper mijmert regelmatig. „Ik denk wel eens, als ik het over zou doen en ik zou de kans krijgen, dan zou ik geschiedenis gaan studeren. Dat vak interesseert me enorm.” Harm Kuper, historicus. De titel zou hem met trots hebben vervuld. Kuper zonder twee puntjes trouwens. En die twee puntjes zijn er ook nooit geweest.

96 5-3-99